

+
M
PAX

10 september 2020
23e zondag door het jaar, A
Mt. 18,15-20

Veelgeliefden,

Wanneer uw broeder gezondigd heeft, wijs hem dan onder vier ogen terecht. Met deze woorden van Jezus hebben we allemaal veel moeite. Er zijn twee kanten aan het terecht wijzen: er is degene die het moet doen, en er is degene die het moet ondergaan. Met geen van beide kunnen we uit de weg.

Want wie ondergaat er graag een terechtwijzing? Hoe vaak worden we in onze tijd niet terecht gewezen. Met kwade of met goede bedoelingen. "Pas op. Dat mag niet. Kijk uit. Dat heb je verkeerd gedaan." We hebben er allerlei uitdrukkingen voor: iemand de les lezen, kapittelen, ringeloren, berispen enz. Geen van allen klinken ze ons prettig in de oren. Er zijn teveel mensen die ons klein willen krijgen, een hak willen zetten, weg willen hebben, ons het licht niet in de ogen gunnen. Daarom is het te begrijpen dat de woorden "terecht wijzen" geen goede pers hebben. We denken direct aan negatieve situaties die we deels zelf hebben ervaren. De schoolmeester die ons met een liniaal sloeg, de ouder die ons een pak rammel gaf, de baas die ons uitkafferde, de vriend die ons voor schut zette.

Maar ook de andere kant is niet bepaald populair. Buiten de manager die er voor betaald wordt en de brute, jaloerse of slechte mens, wil niemand graag een ander corrigeren. Maar al te vaak willen we tegen elke prijs ruzie voorkomen en daarom accepteren we liever alles 'omwille van de lieve vrede'. Deze 'lieve vrede' is echter een grote bedreiging voor de echte vrede. Hoeveel relaties zijn er niet stuk gelopen omdat de problemen "omwille van de lieve vrede" niet zijn uitgepraat? Maar in onze ogen is het eenvoudiger de mensen naar de mond te praten dan voor de waarheid op te komen. Want er heerst een mentaliteit waarin men zich niets meer laat gezeggen. "Ik bepaal zelf wel wat goed is", krijg je dan te horen. Of: "waar bemoei jij je mee". Alles moet kunnen, ieder moet het zelf weten en elk gedrag van de ander heb ik maar te respecteren.

Wanneer uw broeder gezondigd heeft, wijs hem dan onder vier ogen terecht. Zo zitten we toch mooi in onze maag met die woorden van Jezus. Natuurlijk is het motief heel mooi: *Luistert hij naar u, dan hebt gij uw broeder gewonnen.* Toch lijkt de broederlijke vermaning voor ons een moeilijke, ja haast onmogelijke opgave. Niet omdat we als Kaïn zeggen: *Ben ik soms mijn broeders hoeder?* Ik zou mijn naaste graag willen helpen en wil hem niet in de steek laten. Maar hoe moet ik het hem duidelijk maken zonder dat hij kwaad wordt, het verkeerd opvat of mij gaat aanvallen? Het antwoord ligt misschien in de omkering van de vraag: hoe zou ik willen dat men mij terecht wijst? Wil ik eigenlijk zelf wel terecht gewezen worden? *Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.* Als ik mij zelf niet laat corrigeren, zal ik ook de ander niet kunnen helpen door een terechtwijzing.

Wanneer uw broeder gezondigd heeft, wijs hem dan onder vier ogen terecht. Als Christus ons het vraagt, moet het toch mogelijk zijn. Maar hoe? Sint Paulus levert ons de sleutel: *Uw enige schuld blijve de onderlinge liefde.* Alleen vanuit de liefde is het mogelijk elkaar te

corrigeren. In onze maatschappij gebeurt de correctie altijd van hoog naar laag, vanuit een machtspositie die iets van willekeur in zich draagt en waarbij de een overgeleverd is aan de ander. Maar Jezus spreekt over 'broeders', over gelijken, zonen en dochters van dezelfde Vader. In de Kerk is er geen hoog of laag en iedereen heeft de plicht een broeder of zuster uit zijn omgeving te helpen door hem of haar op zijn fouten te wijzen. Stelt u zich voor dat u uw baas een vermaning zou geven. Maar in de kerk is dit wel mogelijk en het gebeurt ook. Elk van u heeft de plicht uw parochieherder te helpen als hij fouten maakt. En als u vindt dat de preek vandaag niet deugt, dan moet u mij onder vier ogen terecht wijzen! Een baas in een bedrijf maakt nooit fouten (althans wil dat niet toegeven), maar de Kerk bestaat uit zondaars. Dat is soms erg vervelend, want daardoor is ze minder heilig en goedaardig als ze zou moeten zijn. Maar het is ook geruststellend, want daardoor is er ook voor u en mij plaats in die Kerk. Als we eerlijk zijn, weten we immers allemaal dat we prutsertjes zijn, kleine prutsertjes. Wij zijn kleine mensen die fouten maken en die zondigen, soms zelfs zwaar zondigen.

De Kerk heeft niets tegen zondaars, de Kerk heeft iets vóór zondaars: namelijk vergeving. Als we tot inkeer komen krijgen we vergeving van God, van de Kerk en hopelijk ook van onze naaste. Dat we dus zondigen moet ons niet verbazen, dat we fouten maken is menselijk. Maar dan hebben we ook hulp nodig, mensen die ons wijzen op onze fouten zodat we ons kunnen bekeren of beteren. Dat moet de kern vormen van elk christelijke terechtwijzing: dat wij onze naaste winnen en hem helpen ontstaan. *Luistert hij naar u, dan hebt gij uw broeder gewonnen.*

Als we eenmaal zelf toegeven dat we kleine zondaars zijn, dan zullen we ons wel wachten om de ander te berispen vanuit hoogmoed of onzuivere motieven. Dan kunnen we alleen in nederigheid en liefde de ander proberen te helpen. Ik ben niet beter dan die ander. Juist omdat ik zelf zondaar ben, daarom begrijp ik de ander in zijn zondigheid en kan solidair zijn, naast hem of haar staan.

Dat wil niet zeggen dat we de zonde goed praten, maar dat we samen de weg terug gaan naar God. *Wanneer uw broeder gezondigd heeft, wijs hem onder vier ogen terecht.* Die woorden van Jezus zijn woorden van liefde.

Door de ander in liefde te helpen wordt uiteindelijk de band verdiept. We zijn als zondaars solidair: niet in de zonde, maar in de zondigheid en de vergeving die daarop volgt. Voor elke relatie is dit belangrijk, vooral ook in een huwelijk. Wij moeten elkaars zwakheden verdragen en verhelpen, door naast elkaar te staan en niet door tegenover elkaar te gaan staan. Die solidariteit, die verbondenheid in zwakheid maakt mensen één. In liefde de zwakheid van de ander zien, er naast gaan staan en voorzover nodig vergeven vormt een solide basis voor elke relatie die men daardoor vele jaren kan uithouden. In een huwelijk durven zeggen: in liefde ben ik verantwoordelijk voor mijn roos, zelfs als deze doornen heeft. De man over zijn vrouw, en de vrouw over haar man. Vergeving is het bindmiddel in elke relatie. Vanuit deze gesteldheid groeit een onderlinge verbondenheid en eensgezindheid waarvoor geldt: *Wanneer twee van u eensgezind iets vragen, zullen zij het verkrijgen. Want waar er twee of drie verenigd zijn in mijn Naam, daar ben Ik in hun midden.*